

"M'agrada dir que sóc arquitecte des que vaig néixer, potser en part per una certa confusió: a casa meva eren paletes i de ben petit m'agradava estar a l'obra, era el meu món. Una mica de retruc vaig acabar estudiant per a arquitecte i m'hi vaig trobar i encara continuo". A punt de fer els setanta anys, el terrassenc Jaume Mora fa una valoració prou positiva d'aquest ofici escollit de retruc i practicat, segons ens diu, **"sense cap pretensió ni divisme"**, intentant adaptar-se **"a l'esperit de la màxima d'aquell arquitecte vienès que deia que abans de fer-li la casa a una família hauries de conviure amb ells com a mínim un mes"**.

Per descomptat, el nostre interlocutor no ha pogut conviure amb la centena llarga de famílies de Terrassa i comarca que habita edificis seus, però sí que ha provat d'asseure'ls a taula per entendre'ls, per servir-los, en definitiva: **"El meu últim contacte amb l'administració es remunta a una petita plaça feta a la meua ciutat l'any 1981, i si parlem de grans obres als centres geriàtrics que vaig fer per al Ministeri de Treball entre el 1972 i el 1976, quan vaig volar a Madrid més de deu vegades per qüestions de feina"**. La resta han estat treballs fets per a promotors i clients usuaris, arquitectura negociada quan cal, i sempre plena de respecte i sentit de les proporcions.

Tot plegat ho va començar a aprendre a fer ara fa uns quaranta anys, quan va entrar a l'Escola Superior de Barcelona després de superar uns **"cursos d'ingrés terrorífics"**, amb un examen de dibuix selectiu com pocs: **"Jo sóc d'aquella generació que va fer cua per examinar-se dibuixant fragments de la Venus de Milo. A més, vaig tenir la sort de conèixer-la personalment, al Louvre, el 1955, mesos abans de les proves"**. Superats múltiples entrebancs, el jove estudiant de Terrassa va entrar a un món extraordinàriament rigorós, on hi regnaven **"catedràtics a prop de l'esclerosi, no física, sinó d'idees"**. Els millors estímuls sovint els proporcionaven **"alguns assistents de càtedra joves, gairebé anònims, però amb idees que connectaven amb l'avantguarda europea, anys llum per davant de la línia ortodoxa local"**. Molts d'ells s'alineaven a l'estil després conegut com a Escola de Barcelona: **"Als últims cursos vaig seguir les primeres passes de gent com Bohigas i Martorell, i si bé ells mai no han deixat d'evolucionar, en un primer moment jo m'identificava força, amb el que feien"**.

La seva gran fita formativa, més que qualsevol capítol de la vida acadèmica en si, va ser en tot cas el viatge final de carrera: **"Vam gastar-nos unes quatre-centes mil pessetes guanyades amb l'exposició d'uns dibuixos que gent com Miró o Sert havien fet per a nosaltres i que el degà del Col·legi d'Arquitectes, Solà de Morales pare, va comprar. Això ens va permetre viatjar trenta-tres dies pel nord d'Europa fins arribar a Estocolm i Hèlsinki. Volem conèixer l'Alvar Aalto, ídol de la majoria dels vint-i-quatre estudiants que hi anàvem, però per desgràcia aquells dies era fora de Finlàndia"**.

En Jaume es va comptar entre els organitzadors d'aquell viatge perquè el seus companys van confiar en ell, no en va era dels pocs

que havien tingut l'oportunitat de sortir fora d'Espanya: **"Havia viatjat molt per la meua dedicació als escacs, l'altra gran passió de la meua vida. Als cinquanta vaig sortir set o vuit cops per Europa amb el meu equip, el Terrassa, i amb la selecció espanyola, i l'any 1964 vaig anar encara més lluny, a Tel Aviv, amb un equip olímpic que jo capitanejava i on jugaven escaquistes del nivell de Pomar, Medina, Eduardo Pérez i Saborido"**.

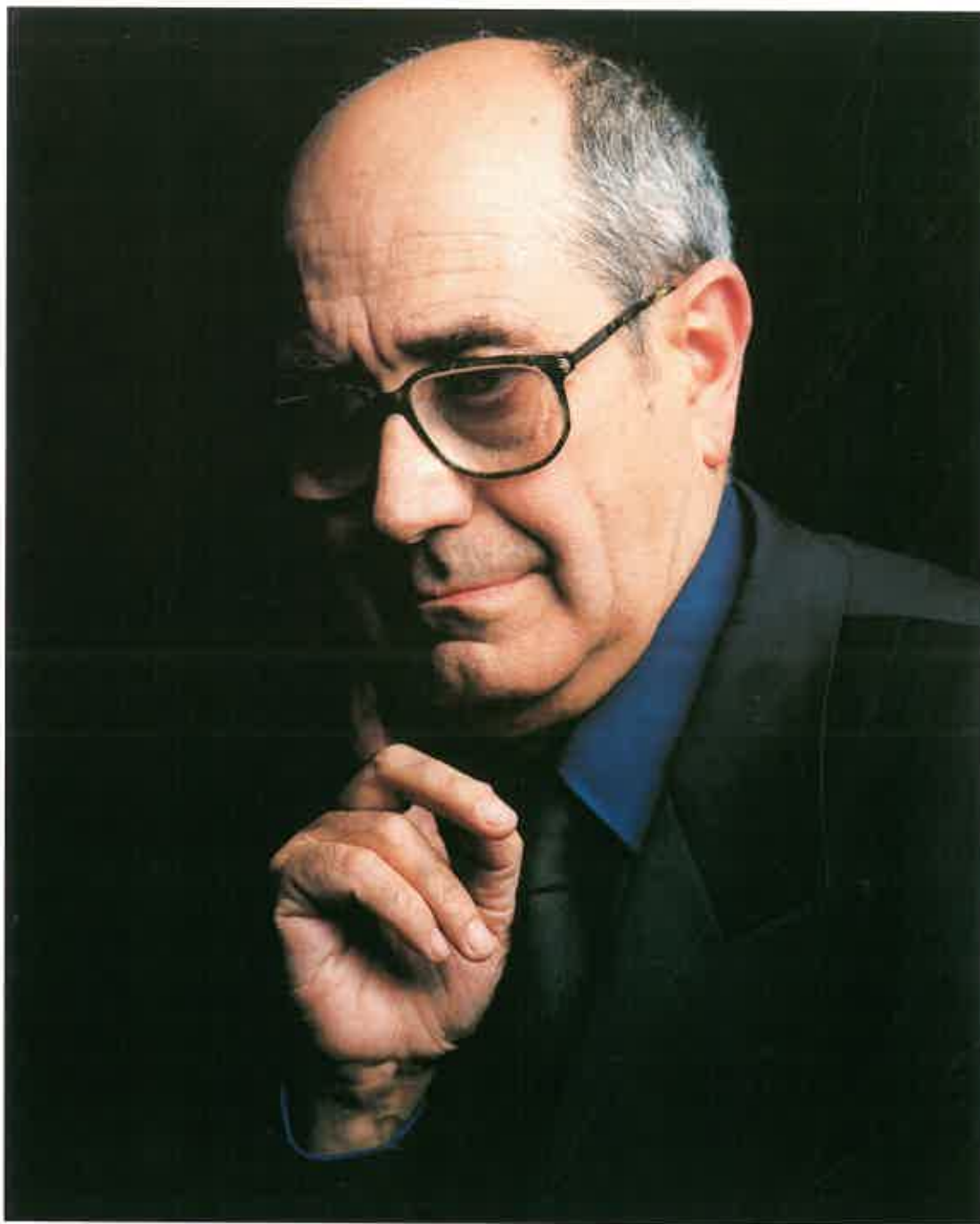
El nostre convidat afegeix amb sentit de l'humor que ha estat **"molt més internacional com a escaquista que com a arquitecte"**, tot recordant que el seu **"bon nivell esportiu"** li va permetre **"compartir taula i conversa amb campions del món com Anatoli Karpov o Boris Spasski, i veure de prop caps d'estat com Ben Gurion, Helmut Schmidt o Fidel Castro"**. I com és gairebé norma obligada entre els escaquistes, aquesta afició seva va esdevenir gairebé una addició: **"El doctor Corbella sol predicar que és bo tenir dues activitats diferents. Per això li semblà excel·lent la meua situació d'arquitecte i jugador d'escacs, quan ens vam trobar en una reunió d'amics. I la veritat és que vaig simultanejar arquitectura i escacs fins que vaig decidir retirar-me de les competicions l'any 1980"**.

Nosaltres, tanmateix, no deixem els escacs encara perquè volem comentar que aquests el van portar també a la televisió **"durant una competició internacional a la República Federal d'Alemanya l'any 1970, quan només hi havia un canal i en blanc i negre"** i, ja en present, afegirem que la seva experiència en una petita pantalla en colors es limita a una tertúlia a la Televisió de Terrassa fa pocs dies, ara que es comença a valorar la seva llarga experiència com a destacat professional i la seva forma planera i agradable de parlar d'ella.

En Jaume, però, torna a mirar enrere i no té gaires problemes per reconèixer la seva persona en els edificis que ha fet, i troba també que ha estat capaç de superar els obstacles inherents a la pràctica de l'arquitectura privada i fer una obra digna i prou satisfactòria, però si hagués d'escollir, **"potser em quedaria amb la parròquia terrassenca de Sant Pau, un edifici inaugurat el 7 de juny de 1998 que incorpora elements prefabricats que abans només havia fet servir a naus industrials"**.

Al llarg de la seva dilatada trajectòria professional, en Jaume ha col·leccionat una bona pila de records i experiències. De tots ells, un dels que més li agrada esmentar, és la satisfacció que li va produir treballar de prop amb en José Antonio Coderch: **"Em van encarregar un edifici a Cervera a pocs metres d'una església barroca per rehabilitar, i als pocs dies em van trucar de can Coderch perquè ells havien de fer l'església i volien saber dels meus plans per coordinar-nos una mica. Aquesta forma de fer, tan considerada, tan honesta, era més pròpia de generacions anteriors -de fet ja estava a punt de desaparèixer-, i és que no tothom té prou humilitat com per reconèixer els seus límits"**.

En Jaume Mora ha sabut palesar en les seves obres, com en les seves paraules, el respecte per la feina ben feta i el sentit de la mesura.

“He intentat adaptar-me a l’esperit de la màxima d’aquell arquitecte vienès que deia que abans de fer la casa a un família hauries de conviure amb ells com a mínim un mes”

Jaume Mora - Terrassa (Vallès Occidental)